

Naar een solide positie in de oogzorg

Substitutie en Preventie, Kwaliteit,
Bekendheid en 'Good Governance'

Beleidsplan 2022-2024

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Trends en ontwikkelingen	4
2.1 De samenleving in beweging	4
2.2 Grotere tweedeling in gezondheidsvaardigheden	4
2.3 Regionalisering.....	4
2.4 Inzet op passende zorg	4
2.5 Netwerkgroep: dichtbij en integraal	5
2.6 Kwaliteit en doelmatigheid van zorg	5
3. Strategie 2022-2024	6
3.1 Missie	6
3.2 Visie.....	6
3.3 Spierpunten en strategische doelstellingen 2022 - 2024	6
4. Strategische doelstellingen.....	7
4.1 Spierpunt 1: Substitutie en Preventie.....	7
4.2 Spierpunt 2: Zichtbaar meer kwaliteit	10
4.3 Spierpunt 3: Bekendheid optometrie vergroten	13
4.4 Spierpunt 4: Optimalisatie <i>good governance</i>	14
5. De OVN-organisatie.....	16
6. Partnerships en samenwerkingen	17
6.1 Partnerships	17
6.2 Samenwerking	17
6.3 Communicatie per onderwerp.....	17

1. Inleiding

Stap voor stap werken wij toe naar een solide positie in de oogzorg. Wij willen soms harder gaan dan mogelijk, maar als wij focus houden en de juiste stappen zetten, zal die gewenste positie bereikt worden. In aanloop naar dit beleidsplan hebben honderden optometristen en betrokkenen meegedacht welke stappen dat voor de periode 2022-2024 moeten zijn. Met elkaar hebben we zo de juiste stappen kunnen formuleren om alle partijen het vertrouwen te geven dat optometristen hoge kwaliteit van zorg bieden en dat optometrie het verschil kan maken.

Vanuit de verschuiving van ziekte naar gezondheid, het terugdringen van de zorgkosten en de groeiende aandacht voor preventie, is de rol en betekenis van optometrie belangrijker dan ooit. Optometrie kan het verschil maken in het terugdringen van de lange toegangstijden voor de oogarts, het verminderen van de zorgkosten, en een hogere kwaliteit van leven door vroegsignalering van oogaandoeningen en geven van het beste kijkadvies. Om ons vak stevig te verankeren in een veranderende wereld is een beleidsplan met visie van groot belang.

De koers voor de periode 2022-2024 is uitgewerkt in dit strategisch beleidsplan. Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van het beleidsplan. In hoofdstuk 3 worden de trends en ontwikkelingen in het zorglandschap beschreven. Hoofdstuk 4 beschrijft de missie, visie, speerpunten en doelstellingen voor de komende jaren, waarbij in hoofdstuk 5 concreet is uitgewerkt wat de OVN gaat doen. Voor de uitvoering is een goed lopende organisatie (hoofdstuk 6) belangrijk, net als partnerships en samenwerking (hoofdstuk 7).

Zo werken we, leden, bestuur, bureau en alle partners in de zorg, samen aan een stevige positie van de optometrie in de oogzorg!

Gabriëlle Janssen, voorzitter

2. Trends en ontwikkelingen

2.1 De samenleving in beweging

De Nederlandse samenleving verandert. Het aantal ouderen neemt toe en wordt ouder, terwijl het aantal jongeren gelijk blijft. Daarnaast zien we meer diversiteit in culturele achtergrond, opleiding, geloof en inkomen. De zorggebruiker verandert, en daarmee ook de zorgvraag. De ouder wordende samenleving kenmerkt zich door de ontwikkeling van een of meer chronische aandoeningen. Diverse chronische aandoeningen hebben niet meer (direct) fatale gevolgen. De zorgvraag neemt toe.

Binnen de oogzorg zien we de volgende ziektebeelden meer en meer: glaucoom, cataract, leeftijdsgebonden maculadegeneratie en diabetische retinopathie. Ook komen myopie en asthenope klachten vaker voor. Daarnaast zal naar verwachting de complexiteit van de zorgvraag toenemen. Het ouder worden gaat namelijk veelal hand in hand met een toenemende zorgvraag en comorbiditeit.

2.2 Grotere tweedeling in gezondheidsvaardigheden

In Nederland zijn steeds grotere verschillen in levensverwachting, leefstijl en sociale problematiek tussen hoog- en laagopgeleiden. Mensen uit een lagere inkomensklasse kennen een lagere gezonde levensverwachting en hebben vaker langdurige beperkingen, en vaker een of meer chronische aandoeningen. De verschillen in kennis en vaardigheden tussen deze groepen vragen om verschillende benaderingen door de zorgprofessional en dus ook door de optometrist.

2.3 Regionalisering

De verhoudingen tussen lokale, landelijke en Europese politiek veranderen. We zien aan de ene kant een verschuiving van zeggenschap van nationaal naar Europees niveau. Tegelijkertijd krijgen gemeenten meer taken vanuit het Rijk, die zij op lokaal niveau moeten uitvoeren en vormgeven. De noodzaak voor gemeenten om regionaal samen te gaan werken neemt toe door een toenemende mate van decentralisatie van taken. Dit betreft zowel de samenwerking met andere gemeenten als de lokale integrale samenwerking in gemeenten zelf met bijvoorbeeld zorginstellingen of met burgers en burgerinitiatieven.

2.4 Inzet op passende zorg

De zorgkosten stijgen door toenemende en complexere zorgvragen, de toegenomen technologische mogelijkheden, stijgende medicijnkosten en dubbele vergrijzing. De toegankelijkheid van zorg komt hierdoor onder druk te staan. Dit wordt versterkt door een tekort aan zorgpersoneel. Om kosten te besparen en de zorg goed en toegankelijk te houden, wordt er ingezet op passende zorg. Passende zorg is doelmatige, waardegedreven en effectieve zorg, zet in op gezondheid in plaats van ziekte, komt samen met de cliënt tot stand en wordt dichtbij georganiseerd.

Belangrijke kenmerken van passende zorg zijn onder meer:

Samen met de patiënt

Passende zorg komt samen met en gezamenlijk rondom de cliënt tot stand. Cliënt en zorgverlener beslissen samen over de best passende behandeling. Toekomstige zorgwensen worden zoveel mogelijk tijdig geïnventariseerd, bij voorkeur door één regievoerend behandelaar die zich richt op het totale functioneren van de cliënt. Het gebruik van een elektronisch levensloopdossier en een persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO) ondersteunen de gezamenlijkheid.

Benutten van taakherschikking

Om de veranderende zorgvraag te beantwoorden, doelmatiger zorg te kunnen leveren en kosten te beheersen, is substitutie van zorg van de tweede lijn naar de eerste lijn essentieel. Basiszorg wordt dan dichtbij huis geleverd en gespecialiseerdere zorg verder weg. Maar ook door efficiënter te werken in de tweedelijns door middel van taakherschikking van oogarts naar de intramurale optometrist bij bijvoorbeeld de chronische patiënt draagt bij aan het beantwoorden van de zorgvraag.

Bij zorgsubstitutie speelt de optometrist een belangrijke rol. Toenemende technologische mogelijkheden kunnen dit proces ondersteunen. De technologie van de toekomst zal een grote rol spelen bij de bedrijfsprocessen, voorlichting, preventie en diagnostiek binnen de gezondheidszorg.

Preventie

Met de verhoogde druk op de gezondheidszorg neemt de aandacht voor preventie toe. Voorkomen is immers beter dan genezen. Leefstijl heeft invloed op de ontwikkeling van (chronische) ziekte. De voordelen van een gezonde leefstijl en de nadelen en risico's van een ongezonde leefstijl worden steeds bekender. De gezonde leefstijl groeit in populariteit, maar niet iedereen kan eigen gedrag of leefstijl aanpassen, en niet iedereen heeft de benodigde gezondheidsvaardigheden. Daarom is er ook meer aandacht voor het verbeteren van gezondheidsvaardigheden. De optometrist zal een belangrijke rol vervullen in preventie bij mensen met een ziekte of aandoening, beginnende klachten of verhoogd risico. Hierbij zal hij zich meer proactief moeten gaan richten op de coaching bij het zelfmanagement van mensen, onderzoeken van mogelijkheden om de gezondheid van mensen te bevorderen en monitoring.

2.5 Netwerkgorg: dichtbij en integraal

De toename in de complexiteit van de zorgvraag maakt interprofessionele samenwerking en communicatie noodzakelijk en vraagt van de optometrist een hoge mate van specifieke bekwaamheden (kennis, vaardigheden, attitude). De (para)medische zorgverlener van de toekomst combineert zijn vakinhoudelijke kennis (de basis van zijn zorgverlening) met inlevingsvermogen, samenwerkend vermogen en lerend vermogen.

2.6 Kwaliteit en doelmatigheid van zorg

Om te kunnen waarborgen en bevorderen dat passende zorg wordt verleend, wordt de kwaliteit van de (oog)zorg steeds meer gecontroleerd, geborgd en gestimuleerd. Dit gebeurt onder meer onder invloed van wetgeving en het gebruik van verschillende kwaliteitsinstrumenten zoals richtlijnen, het Kwaliteitsregister Paramedici (KP) en visitatie. Zorgverzekeraars gaan steeds meer kijken naar kwaliteits- en veiligheidskaders bij de inkoop van de zorg. Het zal belangrijker worden om als optometrist geregistreerd te zijn in het Kwaliteitsregister Paramedici, de visitatie doorlopen te hebben, de kwaliteits- en veiligheidskaders te kennen en Evidence Based te werken.

3. Strategie 2022-2024

3.1 Missie

De OVN bevordert de positie van de optometrist als een zelfstandige professional in de (basis)oogzorg, zowel op het vlak van cliëntenzorg, als ook op het vlak van praktijkvoering. De OVN doet dit o.a. door het ontwikkelen, bepalen en instellen van standaarden voor optometrische zorg, door het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de oogzorg en door belangenbehartiging. Hiermee draagt de OVN bij aan passende zorg, waarbij de optometrist uitstekende kwaliteit levert en oog heeft voor de belangen van cliënten.

3.2 Visie

De OVN ziet de optometrist in 2030 samen met de huisarts en oogarts noodzakelijke (basis)oogzorg leveren die waarde toevoegt en bijdraagt aan de kwaliteit van leven. De zorg sluit aan bij de behoeften en omstandigheden van de individuele cliënt.

3.3 Speerpunten en strategische doelstellingen 2022 - 2024

De periode 2022 - 2024 staat in het teken van substitutie en preventie, kwaliteit, bekendheid en 'good governance'. Er liggen kansen voor de optometrist door de groeiende vraag in de oogzorg. Om een solide basis te leggen voor een sterke positie in de oogzorg in 2030, zijn de speerpunten en strategische doelstellingen voor 2022 - 2024:

1. Substitutie en Preventie

De toename van de zorgvraag dreigt de gezondheidszorg onbetaalbaar te maken. Substitutie van zorg wordt gezien als de oplossing voor dit probleem. In deze beweging is een belangrijke rol voor de optometrist weggelegd door zorg te verplaatsen van de oogarts naar de optometrist in de eerstelijns en de intramurale optometrist neemt een belangrijke rol in bij de chronische oogpatiënt.

Met de verhoogde druk op de gezondheidszorg neemt de aandacht voor preventie toe. Voorkomen is immers beter dan genezen. Leefstijl heeft invloed op de ontwikkeling van (chronische) ziekte. Vroegtijdige signalering door selectieve, geïndiceerde en zorggerelateerde preventie voorkomt ziekte of een toename van ziekte.

2. Zichtbaar meer kwaliteit en onderzoek

Meer zichtbare kwaliteit van het beroepsmatig handelen van de optometrist door toetsing, uitdragen van kwaliteitsregistratie en een leven lang leren.

3. Bekendheid optometrie vergroten

Meer bekendheid en waardering voor de optometrist als beroepsgroep in de oogzorgketen.

4. Optimalisatie 'good governance'

De OVN hanteert normen en waarden om de doelen te bereiken. Gedragscodes voor leden, bestuur en ledenraad zijn essentieel voor de professionalisering van het beroep en vereniging.

4. Strategische doelstellingen

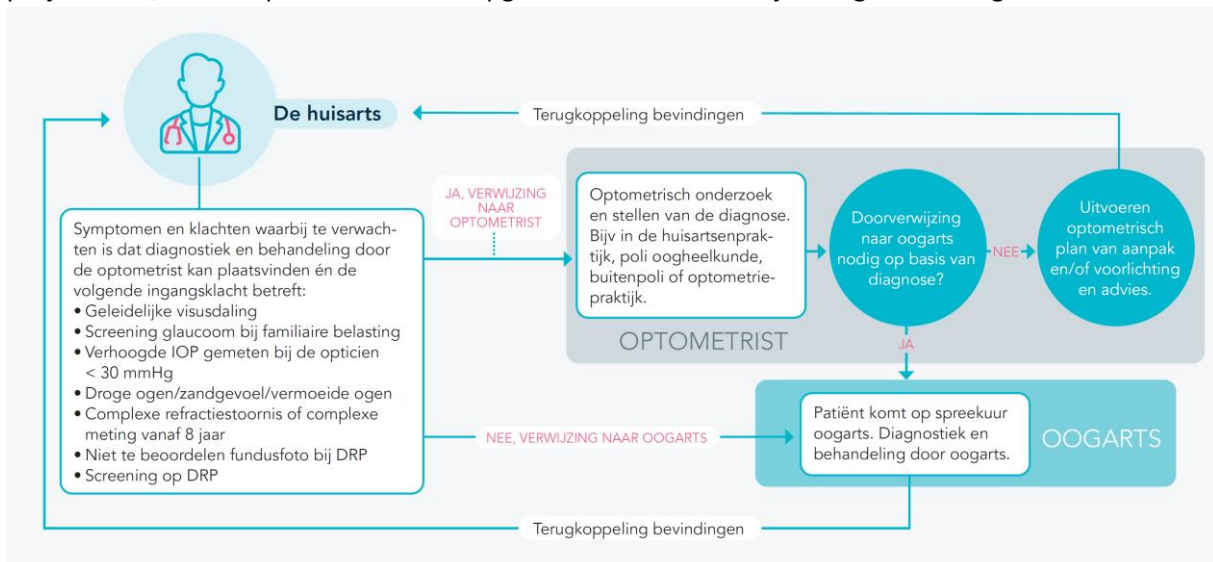
4.1 Speerpunt 1: Substitutie en Preventie

Strategische doelstelling beleidsplan 2022 - 2024

De optometrist speelt een sleutelrol in substitutie en preventie van oogzorg, met het oog op een noodzakelijke, relevante en unieke positie van de beroepsgroep in de oogzorg in 2030.

Substitutie

Het aantal patiënten met een oogheelkundige zorgvraag is in de afgelopen jaren toegenomen en blijft stijgen door vergrijzing, vroege opsporing van aandoeningen en betere behandelmogelijkheden. Als oplossing is in maart 2020 het plan Juiste Oogzorg op de Juiste Plek ontwikkeld, waarbij een deel van de zorg van de oogarts naar de optometrist verplaatst wordt, maar dan goedkoper en van dezelfde kwaliteit. Momenteel wordt deze zorg in de eerstelijns door de optometrist geleverd, als onderaannemer van de huisarts met financiering uit Segment 3 van de huisartsenzorg. Dit gebeurt op projectbasis, omdat optometrie niet is opgenomen in de eerstelijns zorgverzekering.

Figuur 1: Juiste Oogzorg op de Juiste Plek – implementatiekaart netwerkgeneskunde (augustus 2020)

Met het nieuwe beroepsprofiel en de OVN-kwaliteitsvisite zijn de randvoorwaarden gecreëerd om veilig substitutie van oogzorg te leveren. Voor een solide positie van de optometrist in de eerste lijn, wil de OVN de mogelijkheid realiseren om optometrie zelfstandig in de eerstelijns te kunnen declareren, zonder de huidige constructie van onderaannemerschap. Om de oogzorg in de regio door oogarts, huisarts en optometrist geleverd te krijgen, zal de OVN de extramurale optometrist ondersteunen om zich te organiseren in netwerken en relaties te leggen met zorgverzekeraars en huisartsen.

De intramurale optometrist speelt een sleutelrol bij chronische oogpatiënten en levert zorgsubstitutie in bijvoorbeeld een buitenpolikliniek. Voor een solide positie van de intramurale optometrist moet inzichtelijk worden wat het rendement is van zijn werkzaamheden als hij betrokken is bij de chronische patiënt (glaucoom of maculadegeneratiepatiënt) die om en om door de optometrist en de oogarts

gezien wordt. Of wanneer de optometrist alle patiënten ziet en de oogarts de diagnose en het plan bepaalt of bevestigt.

Preventie

Met de verhoogde druk op de gezondheidszorg, neemt de aandacht voor preventie toe. Voorkomen is immers beter dan genezen. Leefstijl en bewust omgaan met een verhoogd risico op bepaalde (genetische) aandoeningen, hebben invloed op de ontwikkeling van (chronische) ziekte. De voordelen van een gezonde leefstijl en de nadelen en risico's van een ongezonde leefstijl worden steeds bekender. De gezonde leefstijl groeit in populariteit, maar niet iedereen kan eigen gedrag of leefstijl aanpassen, en niet iedereen heeft de benodigde gezondheidsvaardigheden. Daarom is er ook meer aandacht voor het begeleiden en monitoren van gezondheidsvaardigheden. De (kosten)effectiviteit van preventieve interventies, zoals leefstijl/voeding adviezen, begeleiden en monitoren van gezondheidsvaardigheden, coachen zelfmanagement is niet bekend en zal vanuit de overheid onderzoek naar verricht moeten worden.

Preventief onderzoek moet echter kosteneffectief zijn, zo meent onze overheid. Het is onvoldoende wetenschappelijk bewezen dat het oogheelkundig preventief screenen van de gehele bevolking effectief is. Het is niet duidelijk voor welke groepen screening wel effectief is.

Er is een trend waar te nemen dat preventieve oogscreeningen door optometristen en opticiens in de eerstelijns aangeboden worden. Het relevant om een wetenschappelijk onderbouwd standpunt te formuleren welk preventief onderzoek en hoe vaak en door wie dit aangeboden moet worden om schijnveiligheid te voorkomen. Het zal de optometrist helpen om preventieve screening passend in te zetten.

Capaciteitsraming

Hoeveel optometristen zijn er in Nederland nodig als de algehele zorgvraag toeneemt, en optometristen een steeds grotere rol gaan spelen in zorgsubstitutie en preventie? En welke gevolgen hebben de technologische ontwikkelingen op het aantal benodigde optometristen in Nederland? Op dit moment hebben technologische toepassingen vooral een ondersteunende functie. De verwachting is dat de inzet van zorgtechnologie meer zal gaan ingrijpen op het primaire zorgproces (Visiedocument Toekomstverkenning Optometrie 2018).

Een capaciteitsraming vormt de basis om hierop een gericht opleidings- en arbeidsmarktbeleid te voeren. In 2010 is voor het laatst onderzoek gedaan naar de kwantitatieve en kwalitatieve vraag naar optometristen op de arbeidsmarkt. In het licht van alle ontwikkelingen moet de behoefte-raming van het aantal benodigde optometristen in Nederland geactualiseerd worden. Op basis van de uitkomsten van de raming kan een onderbouwde keuze gemaakt worden, over het aantal op te leiden optometristen voor de komende vijftien jaren.

Regionalisering

Regionalisering is een belangrijke pijler om de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van zorg te garanderen. Met regionalisering wordt bedoeld op een intensieve samenwerking tussen zorg- en welzijnsorganisaties in een regio, om de inwoner, patiënt of cliënt de juiste zorg te bieden, zonder dat deze last heeft van grenzen tussen organisaties. Intensieve regionale samenwerking moet onder meer voorkomen dat professionals langs elkaar heen werken, cliënten informatie meermaals moeten verstrekken of niet bij de juiste professional terecht komen. Regionalisering leidt dan tot grotere verbetering voor de cliënt en minder verloren tijd en moeite.

Regionalisering is noodzakelijk voor het goed inbedden van ‘veranderingen in leefstijl en preventie’, ‘zorg op de juiste plek’, ‘flexibelere en efficiëntere inzet van personeel’ en ‘vroegdiagnostiek’.

Projecten waar regionale samenwerking het meest bij gebaat is, zijn:

- De realisatie van een digitale persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO) voor cliënten
- Gegevensuitwisseling tussen organisaties
- E-health toepassingen waardoor zorgprofessional en cliënt ook digitaal met elkaar kunnen communiceren
- Monitoring op afstand

Ook het Paramedisch Platform Nederland (PPN) ziet (onderlinge) versterking van paramedici in de regio als noodzakelijk om Juiste Zorg Op de Juiste Plek succesvol te kunnen laten plaatsvinden. Het programma ‘Organisatiegraad Paramedische Zorg’ helpt actief om meer multidisciplinaire samenwerkingen op te zetten, bestaande paramedische samenwerkingsverbanden effectiever en professioneler te maken en om een duurzame structuur op te zetten die samenwerkingsverbanden blijvend faciliteert. Daarbij is aandacht voor uitdagingen als arbeidsmarktproblematiek, ICT-vraagstukken, dataverzameling en gegevensuitwisseling. Gegevensuitwisseling neemt bij regionalisering een steeds belangrijkere positie in en wordt teruggezien in alle plannen van de overheid. Alhoewel de OVN is aangesloten bij de PPN, participeren we niet in de bestuurlijke afspraken waarvan het programma ‘Organisatiegraad Paramedische Zorg’ onderdeel uitmaakt. De OVN streeft naar aansluiting op dit programma voor het realiseren van een persoonlijke gezondheidsomgeving en gegevensuitwisseling tussen organisaties. Dit is voor de optometrie een belangrijke eerste stap naar regionalisering.

Wat gaan we doen

- Samen met het NOG, de Oogvereniging en Zorgverzekeraars Nederland vervolg geven aan de afstemming met VWS en de NZa om te komen tot een passende bekostiging en verdere landelijke implementatie van zorgsubstitutie door de optometrist;
- Ondersteuning bieden aan extramurale optometristen voor het opzetten van regionetwerken voor zorgsubstitutie met de daarbij behorende randvoorwaarden;
- Rendement van optometrie in tweedelijns inzichtelijk maken;
- Aansluiten bij Federatie van Beroepen in de Zorg voor het opstellen van functieprofielen paramedische zorg en belangenbehartiging cao Ziekenhuizen.
- Lobby vanuit PPN voor positionering paramedische zorg bij preventie en substitutie;
- Formuleren van een wetenschappelijk onderbouwd standpunt welke preventieve oogzorg effectief is;
- Uitvoeren van een capaciteitsraming met advies over het aantal op te leiden optometristen voor de komende 15 jaar;
- Lobby voor aansluiting bij de Bestuurlijke Afspraken voor het realiseren van de persoonlijke gezondheidsomgeving en gegevensuitwisseling tussen organisaties.

4.2 Speerpunt 2: Zichtbaar meer kwaliteit

Strategische doelstelling beleidsplan 2022-2024

Zichtbaar meer kwaliteit van het beroepsmatig handelen van de optometrist in Nederland door toetsing, uitdragen kwaliteitsregistratie, en een leven lang leren.

De kwaliteit van de (oog)zorg wordt steeds meer gecontroleerd, geborgd en gestimuleerd. Het zal ook voor optometristen steeds belangrijker worden kwaliteit van zorg inzichtelijk te maken, kwaliteits- en veiligheidskaders te kennen, cliëntgericht en Evidence Based te werken. De OVN ziet het als taak om de optometrist hierin te ondersteunen.

Transparant kwaliteitsbeleid

Het huidige kwaliteitsbeleid wordt versterkt met cliënttevredenheidsmetingen en het stimuleren van een leven lang leren. Tezamen met de recente invoering van kwaliteitsvisitatie is deze versterking er vooral op gericht de kwaliteit van de optometrist te borgen en nog transparanter te maken, zodat elke cliënt of verwijzer weet welke zorg er van een optometrist verwacht mag worden.

Het lopende beleid wordt voortgezet: 'Evidence Based' richtlijnen en protocollen worden ontwikkeld en herzien. Optometristen kunnen deelnemen aan intercollegiaal overleg in kwaliteitskringen, deelnemen aan de klachten- en geschillenregeling, kwaliteit registreren in het Kwaliteitsregister Paramedici (KP), na- en bijscholingen worden uitgebreid en titelmisbruik tegengegaan. Ook ondersteunt de OVN leden in het werken volgens de kwaliteitseisen uit wet- en regelgeving, zoals de Wet Kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz).

Visitatie

De OVN start in 2022 met het uitvoeren van vrijwillige visitaties. Visitatie is een intercollegiale doorlichting van de optometrist op locatie. Met de kwaliteitsvisitatie krijgt de optometrist een beeld van zijn eigen functioneren. De optometrist kan hiermee zichzelf en de kwaliteit van zorg steeds verder verbeteren. Visitatie geeft de OVN een compleet beeld van de stand van zaken. Met die gegevens stelt de OVN zijn kwaliteitsbeleid, -normen en -instrumenten zo nodig bij. Denk daarbij aan richtlijnen, protocollen, standpunten, afspraken tussen verenigingen, opleiding, bij- en nascholing en cliëntenvoorlichting. Als je als optometrist de visitatie doorlopen hebt, wordt dat zichtbaar in het Kwaliteitsregister Paramedici. Visitatie is een verplicht onderdeel om zorgsubstitutie te kunnen leveren.

Cliëntgerichtheid

De rol van cliënten in het zorgproces is aan verandering onderhevig. Zorg komt meer en meer tot stand in samenspraak met de cliënt en de zorg wordt waar mogelijk dicht bij de cliënt geleverd. Dit vraagt van de optometrist een cliëntgerichte werkwijze, onder meer op het vlak van voorlichting, samen beslissen en coaching van de cliënt. Door deelname aan de nationale campagne 'Samen beslissen' vraagt de OVN aandacht voor het belang van 'samen beslissen' en biedt tips en hulpmiddelen aan optometrist en cliënt om meer samen te beslissen. Met feedback van de cliënt kan de werkwijze van de optometrist geoptimaliseerd worden: hoe ervaren je cliënten de zorg? Cliëntervaring is belangrijker dan ooit. Cliëntgerichtheid en tevredenheid zijn immers een belangrijke indicatie voor de kwaliteit van zorg. De OVN ondersteunt de optometrist hierbij door het ontwikkelen en beschikbaar stellen van een cliënttevredenheidsonderzoek voor haar leden.

Leven lang leren via de OVN Academie

In het snel veranderende zorglandschap zijn de eisen die aan de optometrist worden gesteld volop in beweging. Ook stelt de toekomstige arbeidsmarkt steeds hogere en andere eisen. Er is behoefte aan optometristen die zich constant blijven ontwikkelen en zich kunnen aanpassen aan de veranderende omstandigheden. Leven lang leren is geboden om bij te blijven.

De OVN zal naast andere onderwerpen meer scholing aan gaan bieden op het gebied van contactlenzen. 65% van de optometristen past met regelmaat contactlenzen aan en het is van belang de kennis op peil te houden en op de hoogte te zijn van nieuwe ontwikkelingen.

Uitdragen kwaliteit

Het KP biedt de optometrist een voorziening om zichtbaar te maken dat hij zijn vak uitoefent volgens de geldende kwaliteitseisen. De OVN blijft haar aandacht richten op het belang van kwaliteitsregistratie. De optometrist laat zo aan cliënten, zorgverzekeraars en andere beroepsbeoefenaren zien dat deze de enige specialist is van het gezonde oog. Deskundig zijn én blijven binnen je vakgebied staat hierbij centraal. Door stakeholders wordt steeds vaker om kwaliteitsregistratie gevraagd en als voorwaarde gesteld voor samenwerkingsafspraken.

Door middel van een kwaliteitsregistratie voldoe je aantoonbaar aan de in artikel 34 Wet BIG vastgestelde opleidingseisen van het beroep en aan je inzet voor kwaliteit van het optometrische handelen.

Ontwikkeling kennisagenda

Om Evidence Based te kunnen handelen, is het cruciaal dat bestaande kennis wordt gedeeld én er nieuwe kennis wordt ontwikkeld over de effectiviteit van optometrische interventies. Wetenschappelijk onderzoek is noodzakelijk om de positie van de optometrist te verbeteren, de kwaliteit van optometrische interventies te borgen en te verhogen, het optometrisch handelen wetenschappelijk te onderbouwen en (zorg)kosten te verminderen. Een kennisagenda zal alleen ontwikkeld kunnen worden als optometrie opgenomen wordt in de zorgverzekeringswet, waardoor er eerst aan deze voorwaarde voldaan moet worden.

Visie op specialisatie in de optometrie

Met de vorming van het nieuwe beroepsprofiel is ook advies gegeven over de wenselijkheid van specialisatie en deskundigheidsbevordering, aanvullend op de bacheloropleiding optometrie. Uit het advies zijn twee subspecialisaties naar voren gekomen: medische contactlenzen en low vision. Ook bleek er behoefte aan profilering op aandachtsgebieden binnen de basisoptometrie, zoals droge ogen management en binoculair zien. Niet alleen binnen de beroepsgroep bestaat de behoefte aan specialisatie. Ook zien we dat die vraag van buitenaf komt, van de patiënt, de overheid en de zorgverzekeraar.

De OVN ontwikkelt een 'Visie op Specialisatie' om de wens voor specifieke kennisgebieden te erkennen, maar tegelijkertijd te grote versnippering te voorkomen. Mogelijk kan er onderscheid gemaakt worden tussen aandachtsgebieden en specialisaties.

Wat gaan we doen

- Ontwikkelen van richtlijnen;
- Faciliteren intercollegiaal overleg in kwaliteitskringen, klachten- en geschillenregeling KP en het werken volgens de kwaliteitseisen uit wet- en regelgeving;

- Tegen gaan van titelmisbruik;
- Uitvoeren van OVN-kwaliteitsvisitaties;
- Deelnemen aan de nationale campagne 'Samen beslissen';
- Ontwikkelen en implementeren van een cliënttevredenheidsonderzoek;
- Bevorderen cultuur leven lang leren;
- Uitbreiding van scholingsaanbod door de OVN Academie;
- Promoten van kwaliteitsregistratie via het Kwaliteitsregister Paramedici;
- Profileren van de bekwaamheid van de optometrist naar (toekomstig) cliënten, zorgverzekeraars en andere zorgaanbieders door:
 - Kwaliteitsregistratie beter zichtbaar maken via de ledenzoeker van de OVN door deze te koppelen met het Kwaliteitsregister van het KP;
 - Deelname aan visitatie via een extra aantekening zichtbaar te maken;
- Onderzoeken mogelijkheid van het ontwikkelen van een kennisagenda;
- Opstellen kwaliteitscriteria waar een aandachtsgebied en specialisatie aan moet voldoen.

4.3 Speerpunt 3: Bekendheid optometrie vergroten

Strategische doelstelling beleidsplan 2022-2024

Meer bekendheid en waardering voor de optometrist als beroepsgroep in de oogzorgketen.

Bekendheid van de optometrist is een minimale voorwaarde om in 2030 een positie in de oogzorg te kunnen realiseren. Hoewel de optometrist nu al een belangrijke schakel is in de oogzorgketen, wordt hij nog onvoldoende gekend en gewaardeerd. Met name cliënt en huisarts lijken niet goed te weten wat optometristen doen en waarvoor zij bij hen terecht kunnen. Als cliënten en huisartsen er mee bekend zijn dat de oogzorg bij de optometrist van hoog inzichtelijk kwalitatief en betaalbaar niveau is, zal men eerder dan nu geneigd zijn naar de optometrist dichtbij huis te gaan. Zeker als er -in het geval van zorgsubstitutie- een vergoeding door de zorgverzekeraar geboden wordt. Maar ook als de toegevoegde waarde van preventief onderzoek bekend is en de cliënt weet dat de optometrist de enige professional is die dichtbij huis een betaalbaar hoogkwalitatief advies kan geven.

Wat gaan we doen

- Optometristen ondersteunen in de bewustwording van hun cruciale rol in de profilering van het beroep;
- Bij aanpalende beroepsgroepen en stakeholders inzichtelijk maken wat de optometrist te bieden heeft en op welke kwaliteit ze kunnen rekenen (zie ook speerpunt 2, visitatie en kwaliteitsregistratie);
- Het vakblad Visus inzetten om een verbinding te leggen en onderhouden met de belangrijkste relaties en zo de herkenbaarheid van de optometrist en de OVN te vergroten;

4.4 Speerpunt 4: Optimalisatie *good governance*

Strategische doelstelling beleidsplan 2022-2024

Om de doelen te realiseren hanteert de OVN centrale normen en waarden. Gedragscodes voor leden, ledenraad en bestuur zijn essentieel voor de professionalisering van het beroep en vereniging.

Wat is *governance*? Er is geen eenduidige term voor in het Nederlands waardoor we in onze taal de Engelse term *governance* hanteren. Er wordt in verenigingstermen ‘wijze van besturen’ mee bedoeld. Wat willen we op lange termijn bereiken met onze organisatie, en hoe draagt het handelen van de mensen binnen de vereniging daaraan bij? Dat maakt dat besturen fundamenteel anders is dan het runnen van een bedrijf. Het gaat bij besturen niet om de efficiency en effectiviteit van de organisatie op zich, maar om de uitgangspunten op basis waarvan je bepaalt wat efficiënt en effectief is. Die uitgangspunten ontleen je aan de betekenis van de organisatie voor de maatschappelijke omgeving op de lange termijn. Wat dragen de OVN en de optometrist bij aan die maatschappij? Niet alleen in de zin van de praktische producten of diensten die dagelijks worden geleverd, maar ook waarom de buitenwereld het belangrijk vindt dat juist optometristen de producten en diensten leveren, en de manier waarop dat gebeurt. De OVN zal zich de komende jaren richten op de *governance*, zodat belanghebbenden weten wat zij van de OVN en de optometrist kunnen verwachten.

Gedragscode voor optometristen

De leden van de OVN hebben een gedragscode opgesteld als leidraad voor hun professioneel functioneren. Hierin is vastgelegd dat iedere optometrist streeft naar integriteit in zijn beroepsuitoefening. Uitgangspunt van de gedragscode is dat de optometrist een onafhankelijke professionele hulpverlener binnen de gezondheidszorg is. Dit vereist dat je het werk op professionele wijze aanpakt en dat het visuele welzijn van de cliënt begin- en eindpunt is. De gedragscode geeft praktische handreikingen om beslissingen te nemen en om rekening te houden met de rechten en de wensen van de cliënt. Het onderschrijven van de gedragscode voor optometristen is een voorwaarde voor lidmaatschap van de OVN en voor registratie in het Kwaliteitsregister Paramedici. De huidige gedragscode dateert uit 2013 en vraagt om herziening.

Commissie van Experts bij samenwerking sponsoren scholingen

Kennis over de optische hulpmiddelen en het visuele systeem is van essentieel belang voor de verantwoorde beroepsuitoefening door de optometrist. De uitwisseling van informatie met de industrie draagt er in belangrijke mate aan bij dat de optometrist zijn kennis actueel kan houden. Ook levert kennisuitwisseling tussen industrie en optometristen een bijdrage aan de (wetenschappelijke) onderbouwing van de effecten van advies en de bevordering van innovaties. Kennisoverdracht en samenwerking tussen optometristen en industrie is nuttig én noodzakelijk. De samenwerkingsrelatie tussen optometristen en partijen die een commercieel belang hebben bij de bevordering van de verkoop van hun producten, dient echter wel op een verantwoorde wijze te worden ingevuld. Onafhankelijkheid van de optometrist moet te allen tijde gewaarborgd zijn. Partijen dienen zich steeds bewust te zijn van het spanningsveld tussen commerciële en volksgezondheidsbelangen. Hiertoe zijn reeds een aantal uitgangspunten en kaders opgesteld door de OVN. Voor een eenduidige toepassing van de ‘voorwaarden samenwerking bedrijfspartners’ en de gedragsregels acht de OVN het verder van belang dat een onafhankelijke partij meekijkt. De OVN stelt daartoe een onafhankelijke Commissie van Experts in.

Interne OVN-code voorkomen oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstremgeling

De leden van de vereniging en andere belanghebbenden moeten erop kunnen vertrouwen dat een oordeel van het OVN-bestuur, ledenraad, commissies, werkgroepen en visitatoren tot stand is gekomen zonder ongewenste druk en oneigenlijke beïnvloeding. Een open proces is een belangrijke voorwaarde voor de acceptatie en effectiviteit van een uiteindelijk oordeel. Door het opstellen van een code 'ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstremgeling' wil de OVN hierin transparant en eenduidig te werk gaan.

Optometristen zijn werkzaam in het bedrijfsleven of in het ziekenhuis, in een grootwinkelbedrijf of in een zelfstandig bedrijf. De professionele rol kan verschillen. Daarnaast kunnen optometristen steeds meer deel uitmaken van relatienetwerken. Daarom moet de OVN en externen bij het invullen van vacatures volledig geïnformeerd zijn over de relaties van beoogde kandidaten om oneigenlijke beïnvloeding te voorkomen. De op te stellen code wordt een levend document.

Wat gaan we doen

- Herzien gedragscode voor optometristen;
- Inrichting Commissie van experts voor scholingen;
- Opstellen interne OVN-code ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstremgeling.

5. De OVN-organisatie

Om een spiegel te zijn van de samenleving willen we meer invulling geven aan duurzaamheid/klimaatbewustzijn. Met het toewerken naar een hybride werkvorm, *printless office* en een goed bereikbaar bezoekkantoor geven we invulling aan duurzaamheid.

Als werkgever zorgt de OVN voor gezonde (thuis) werkplekken, stimuleren we zelfontwikkeling en hebben we zorg en aandacht voor (toenemende) werkdruk.

Wat gaan we doen

- Het uitbreiden van het team;
- Invulling geven aan hybride werken;
- Een digitale omgeving ontwikkelen waar commissieleden en werknemers in kunnen werken.

6. Partnerships en samenwerkingen

Samenwerking tussen organisaties en mensen in organisaties is een middel om een bepaald doel of resultaat te behalen. Complexe vraagstukken los je veelal niet meer in je eentje op als organisatie of niet binnen de beschikbare tijd. Om de strategische doelstellingen van de OVN te kunnen realiseren bij toenemende complexiteit en verdere internationalisering is samenwerken een belangrijke manier om activiteiten uit te breiden, producten te introduceren en nieuwe markten te ontwikkelen. Daarnaast is het van belang om door samenwerking de bekendheid van optometrie te vergroten.

6.1 Partnerships

De OVN is in 2022 aangesloten bij:

- Paramedisch Platform Nederland – samenwerken met een aantal paramedische beroepsorganisaties;
- Groep Artikel 34 – samenwerken met een aantal paramedische beroepsorganisaties rondom de ontwikkelingen binnen wet BIG;
- European Council of Optometry and Optics (ECOO);
- Kwaliteitsregister Paramedici (KP).

6.2 Samenwerking

Daarnaast werken we samen met tal van organisaties rondom optometrie en oogzorg: NUVO, ANVC, NAC, NVvO, NOG, Oogvereniging, Hogeschool Utrecht, Nictiz.

6.3 Communicatie per onderwerp

Zorgverzekeraars Nederland, VWS, Zorginstituut Nederland, NZa, Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), VvAA, Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) en Federatie Medisch Specialisten.

Wat gaan we doen

- Het onderhouden en verstevigen van de samenwerkingsrelaties en partnerships